

Ympäristöministeriö
lausuntopalvelu.fi -portaali

Heinolan kaupungin lausunto, MAL-seuduille suunnattu kunnallistekniikka-avustus

Heinolan kaupunki on Lahden kaupunkiseudun kuntien ja Päijät-Hämeen liiton ohella sitoutunut yhteistyöhön, jonka tavoitteena on tuottaa ehdotus seudun MAL-sopimukseksi. Tavoitteena on työskennellä yhteistyössä kansallisten kaupunkipoliittisten tavoitteiden saavuttamiseksi Lahden seudulla. Aiesopimuksen allekirjoittaneiden kuntien yhteenlaskettu asukasmäärä on lähes 200 000 henkilöä.

Heinola kuuluu toiminnallisesti Lahden kaupunkiseutuun, mutta on toisaalta myös noin 35 kilometrin etäisyydellä maakuntakeskuksesta sijaitseva seutukaupunki. Heinolasta Lahteen suuntautuva työmatkapedelöinti on noin 1200 henkilön luokkaa. Heinolan keskeinen sijainti valtatieverkon äärellä merkitsee myös, että kaupungin ja seudun liikennejärjestelmän palvelutasolla on vaikutusta laajemmaltikin eteläisen Suomen aluerakenteen ja työmarkkinoiden toimivuuteen.

Kaikilla maamme nykyisten tai tulevien MAL-kaupunkiseutujen osaluilla ei vaikuttavan kaupunkipolitiikan keskeisiin päämääriin välttämättä kuulu määrällisesti mahdollisimman suuri asuntojen uudistuotanto. Esimerkiksi Heinolan asuintarjonnan ja liikenneyhteyksien houkuttelevuus on tärkeää Lahden kaupunkiseudun toimiville työmarkkinoille ja aluekehitykselle, mutta asumisen tukemista kaupungissa on tutkittava ydinkaupunkiseutuja monialaisemmin.

Keskeistä on varsinkin asumisen luontaisen kiertokulun turvaaminen. Ikääntyvän väestön tulee pystyä siirtymään hyvätasoisin ja hissillisiin kerrostaloasuntoihin lähipalvelujen, hyvien joukkoliikenneyhteyksien sekä liikkumisesteettömän ja viihtyisän ulkoympäristön äärelle. Samalla vapautuva pientalokanta tukee nuoremman ja perheellisen väestön asuinmahdollisuuksia ja asuntomarkkinoiden dynaamisuutta myös elinkeinoelämän työvoimatarpeita palvellen.

Näitä asioita pohditaan jo laajasti meneillään olevassa Lahden kaupunkiseudun MAL-valmistelussa. Kehittäviksi asioiksi on jo nostettu mm. joukko- ja kevyen liikenteen kehittäminen, taajamien tiivistäminen sekä monimuotoinen ja ikäystävällinen asuminen.

13.11.2019

Konkreettiseen olevan rakennuskannan uudistamiseen ARA:lla on jo toimivia avustusmuotoja, kuten hissiavustus. Mahdollisuutta asumisen tukien tarkempaankin kohdentamiseen MAL-seutujen omien tavoitteiden mukaisesti kannattaa edelleen kehittää.

Heinolan kaupunki puoltaa nyt lausuttavaa asetustalonnosta kunnallistekniikka-avustuksesta, mutta esittää avustettavien kohteiden rajaukseen laajempaa harkinnanvaraa. Avustettavia kohteita tulisi tulkita laajemmin, punniten hankkeen ja sen sijoittumisalueen roolia kyseisen MAL-sopimusseudun kokonaisvaltaisessa asuinmahdollisuuksien edistämässä. Tämä voisi tarkoittaa esimerkiksi seuraavaa:

- Asetustalonnoksen (3 §) ja taustamuistion mukaan avustusta voitaisiin myöntää täydennysrakentamisalueilla kunnan vastuulle kuuluviin rakennustoimenpiteisiin, jotka ovat *välttämätön* edellytys täydennysrakentamishankkeen toteutumiselle. Heinolan kaltaisella alueella asuntokannan uudistumista ja asumisen kokonaispalvelutasoa parantavat mm. katuympäristön esteettömyyden parantaminen, joukkoliikenteen pysäkkialueiden kehittäminen liityntäpysäköinteen sekä mahdollinen paikallisjuna- /duoraitiotieliikenteen avaaminen asemanseutujen kehittämisineen. Tällaisten kehityshankkeiden vaikuttavuusaspekti on selvä, mutta niitä voi olla vaikea osoittaa välttämättömäksi jonkin yksittäisen täydennysrakennushankkeen kannalta. *Esitetään sanan välttämätön korvaamista sanalla keskeinen.*
- Asuin- ja liikenneympäristöä, kunnallistekniikkaa ja julkista tilaa kokonaisvaltaisesti kehittäviä hankkeita ei aina kannata järjestää yksinomaan kunnan rahoituksella tai toteutusvastuulla. *Esitetään mahdollisuutta avustukseen myös yhteishankkeille perusteluista syistä.*
- Asetustalonnoksessa (3 §) esitetään etusijalle hankkeita, jotka sijaitsevat suurimman tonttivajauksen alueilla erityisesti Helsingin seudun MAL-sopimusalueella. Asiassa tulisi ottaa huomioon, että kolme uutta kaupunkiseutua neuvottelee MAL-sopimusmenettelyyn liittymisestä. *Rahoituksen suuntaamisessa tulisi huomioida kaikki MAL-seudut niiden omien profiilien mukaisesti. Tämä kuuluu uskottavaan kaupunkipolitiikkaan ja valtakunnallisen aluerakenteen kehittämiseen.*

Heinolan kaupunki